

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 15P/56/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7922201070
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viera Petrová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2022:7922201070.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou Mgr. Vierou Petrovou v právnej veci O. O., D.. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, na čas do plnoletosti zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny H., dieťa rodičov: N.D. B., D.. XX.XX.XXXX, H., N. XXXX/XX V. M. O., D.. XX.XX.XXXX, A.. R.. M.. Ľ. G., V., Z. Y. XXXX/XXC. O., o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

I. O. O., D.. XX.XX.XXXX, za obdobie od 12.03.2022 do 24.06.2022, zveruje do osobnej starostlivosti matky.

II. Konanie o návrhu matky na zverenie už plnoletého O. O., D.. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky, za obdobie od 25.06.2022 do budúca, zastavuje.

III. Otec je povinný prispievať na výživu O. O., D.. XX.XX.XXXX, sumou 500,-Eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám osoby oprávnenej z platenia výživného O. O., D.. XX.XX.XXXX, počnúc od 15.03.2022 od budúca.

IV. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 15.03.2022 do 31.05.2022 vo výške 151,21 Eur je otec povinný zaplatiť do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, k rukám osoby oprávnenej z platenia výživného O. O., D.. XX.XX.XXXX.

V. Týmto mení právoplatný rozsudok Okresného súdu Michalovce, sp. zn. 23P/90/2017-85 zo dňa 09.10.2018 v časti týkajúcej sa výchovy a výživy k O. O., D.. XX.XX.XXXX.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 15.03.2022 domáhala zmeny úpravy rodičovských práv a povinností k v tom čase maloleťmu O. O., D.. XX.XX.XXXX. Dieťa žiadala zveriť do svojej osobnej starostlivosti, zo strany otca určiť výživné 500,-Eur mesačne od podania návrhu.

2. Z odôvodnenia návrhu vyplýva, že po právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Michalovce, ktorým boli naposledy upravené rodičovské práva k maloleťmu O., došlo k zmene pomerov. Otec pracuje ako S. G., odchádza na 3 až 7-týždňové turnusy. Maloletý, ktorý bol zverený do osobnej starostlivosti otca, zostával v domácnosti s plnoletým bratom. Po nástupe O. na strednú školu si brat zariadil vlastnú domácnosť, odsťahoval sa. Dieťa je doma samo. O. je nútený sám si nakupovať, variť, upratovať, žehliť, chodiť k lekárovi. Po návrate z pracovnej cesty sa otec denne venuje priateľke, u ktorej trávi veľa času. Synovi bráni zapínať kúrenie, aj keď mu je zima. Kvôli spotrebe elektriny a vody mu bráni i prať. Pleseň na stenách radšej rieši postrekmi. Pred odchodom na turnus otec nechával dieťaťu 60,-Eur určených

na školské potreby, hygienu, stravu, ošatenie, lieky. Zároveň otec nakúpil mäso do mrazničky. Posledný rok synovi nechával 100,-Eur. Otec zanedbával zdravotný stav dieťaťa, neriešil jeho zápaly nechtových ložísk, nenavštívil s ním očného lekára. Maloletý má zo svojho otca strach, bojí sa jeho návratov. Dňa 11.03.2022 sa preto O. presťahoval do domácnosti matky.

3. V podaní doručenom súdu dňa 17.05.2022 (č.l. 101) matka rozpísala prehľad svojich mesačných výdavkov a mesačných výdavkov maloletého O., na ich preukázanie predložila doklady (č.l.102 - 105). Mesačné náklady na inkaso - elektrina a plyn predstavujú 220,-Eur, internet a televízia 25,-Eur, mobilný telefón 20,-Eur matka, 20,-Eur O., strava 350,-Eur, cestovné 170,-Eur, splátka auta 110,-Eur, poisťka pre prípad nezamestnanosti + životné postenie 50,-Eur, hygiena 60,-Eur, ošatenie 80,-Eur, dane, odpad, iné výdavky 90,-Eur, úver po rodičoch 120,-Eur, lieky a vitamíny 60,-Eur .

4. Otec vo svojom písomnom vyjadrení namietal, že dôvody uvádzané matkou sú skreslené, nepravdivé a účelové. Syn je pod výrazným vplyvom matky. Pokiaľ maloletý O. prejaví záujem žiť v matkinej domácnosti, otec jeho rozhodnutie bude rešpektovať. Od odchodu dieťaťa k matke otec na výživu maloletého poslal za marec 2022 sumu 50,-Eur dňa 22.03.2022 a za apríl 2022 sumu 100,-Eur dňa 22.04.2022. Sumu 500,-Eur mesačne, ktoré požaduje matka titulom výživného otec považuje za nedôvodnú. Argumentoval i tým, že matka na výživu syna platila len 100,-Eur. Navyiac otec uhrádza paušál na mobil pre maloletého O. 20,-Eur mesačne. Uviedol, že len na mesačné splátky úverov platí 1.278,-Eur. Okrem toho platí inkaso 250,- Eur, mobil 73,55 Eur, má náklady na stravu 200,-Eur, na ošatenie a hygienu 50,-Eur mesačne. Po 50,-Eur mesačne platí daň, odvoz odpadu, poisťku za byt a svoju životnú poisťku 50,-Eur, životnú poisťku pre seba a O. 42,-Eur (16 € + 26 €).

5. Uznesením zo dňa 12.04.2022 č.k. 15P/56/2022-28, súd ustanovil maloletému O. O., D.. XX.XX.XXXX, kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny H..

6. Zo správy kolízneho opatrovníka, ktorý prešetril pomery v domácnosti rodičov súd zistil, že manželstvo rodičov maloletého O. bolo rozvedené. Naposledy boli rodičovské práva k dieťaťu upravené v konaní vednom na Okresnom súde Michalovce, pod sp. zn. 23P/90/2017, ktorým bol v tom čase maloletý O., zverený do osobnej starostlivosti otca. Aktuálne žijú matka s O. v H. na X.. N. Č.. XXXX/XX v dvojpodlažnom osemizbovom rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve matkiných súrodencov. O. má k dispozícii detskú izbu s vybavením zodpovedajúcim jeho potrebám a veku. Matka na základe dohody o vykonaní práce pracuje ako Č. vo firme S. H., poberá prídavok na dieťa. Mimo toho ju finančne podporujú súrodenci, mala úspory. Uhrádza inkaso 220,-Eur mesačne, spláca leasing na osobné motorové vozidlo po 110,-Eur mesačne, exekúcie za svojho otca 100,-Eur mesačne a poplatok za mobil pre seba a O. 40,-Eur mesačne. Má bežné výdavky spojené so starostlivosťou, výchovou a výživou mal. dieťaťa. O. v čase šetrenia navštevoval H. F. Z. P. Š. P. V. Z. S. O.. Dieťa je v starostlivosti matky od 11.03.2022. Rodičia spolu nekomunikujú. Matka si vyživovaciu povinnosť plnila pravidelne, od marca 2022 otcovi na výživu syna neprispieva; dieťa je v jej domácnosti. Otec syna nekontaktuje, pred odchodom mali slovnú potýčku, dieťa sa rozhodlo odísť k matke. Otec dával mal. dieťaťu 60,- Eur na obdobie troch týždňov a z tejto sumy si muselo uspokojovať všetky potreby. Maloletý mal zanedbanú zdravotnú starostlivosť. V čase šetrenia O. pri rozhovore s kolíznym opatrovníkom uviedol, že od 11.03.2022 je v domácnosti matky. U otca to bolo už neznesiteľné. Od odchodu s ním otec nie je v žiadnom kontakte. Od ôsmeho ročníka nosí okuliare, až teraz bol s mamou na kontrolné vyšetrenie. Mal zväčšené uzliny a krv v stolici, otec to považoval za normálne. Pri rozhovore s kolíznym opatrovníkom maloletý tvrdil, že otec mu nechal na tri až štyri týždne 60,-Eur, z tejto sumy si musel kupovať všetko. Mama ho navštevovala, dávala mu vreckové. Tak prežíval. Aj peňažné dary od príbuzných k sviatkom využíval na zabezpečenie svojich potrieb.

Kolíznym opatrovníkom sa pokúsil prešetriť pomery v domácnosti otca v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny O., no otca sa zastihnúť nepodarilo. Na predvolanie úradu reagoval oznámením, že sa pracovne zdržiava v N.. Kolízny opatrovník navrhoval maloleté dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matky, ktorá od marca 2022 zabezpečuje osobnú starostlivosť o dieťa. Výživné navrhol určiť podľa príjmových a majetkových pomerov otca.

7. Matka na pojednávaní, ktoré sa konalo 13.07.2022 uviedla, že trvá na návrhu na zverenie dieťaťa do starostlivosti za dobu od podania návrhu, t.j. od 15.03.2022 do dovŕšenia plnoletosti syna, do 24.06.2022 a v prevyšujúcej časti, teda od 25.06.2022 zobrala návrh na zverenie O. do jej starostlivosti späť a žiadala v tejto časti konanie zastaviť.

8. V priebehu súdneho konania O. O. nadobudol plnoletosť, preto ho súd predvolal na pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 13.07.2022. Súd ho poučil o tom, že nadobudnutím plnoletosti nadobudol i procesnú spôsobilosť, úloha kolízneho opatrovníka odpadá. Zároveň ho súd vyzval, aby sa vyjadril, či sa pripája k návrhu matky, či žiada priznať výživné vo výške navrhovanej matkou i po dosiahnutí plnoletosti. Plnoletý O. O. sa pripojil k návrhu matky a uviedol, že od doby podania návrhu, teda od 15.03.2022 býval pri matke. Otec mu za polovicu mesiaca marec poslal výživné 50,-Eur, za mesiace apríl a máj 2022 sumu po 100,-Eur mesačne. Žiadal, aby mu súd priznal výživné vo výške 500,-Eur aj po dovŕšení plnoletosti.

9. Matka vo svojich výpovediach na pojednávaniach nad rámec písomného vyjadrenia uviedla, že O. jej 10.03.2022 zavolať, aby pre neho prišla, bál sa otca, ktorý je prchký. Starší syn M. sa z domácnosti otca odsťahoval, kúpil si byt, žije s priateľkou, spláca vlastnú hypotéku. Keď M. žil v byte otca musel živiť aj O., navyše otec od neho žiadal, aby prispieval aj na náklady na bývanie sumou 100,-Eur mesačne. Tvrdila, že otec sa o O. nestaral. Keď bol otec na Z., zdržiaval sa v domácnosti svojej priateľky. Potraviny kupoval prevažne pre svoju potrebu. Pred odchodom synovi nechal 60,-Eur a nachystal mu mäso s kapustou aj keď vie, že syn také jedlá neje. Sám si pritom na cestu kúpil minimálne štyri kartóny cigariet (200,-Eur) a päť fliaš G. N.. V čase neprítomnosti otca matka maloletého navštevovala, nechávala mu 20,-Eur až 30,-Eur; často odchádzala s prázdnu peňaženku. Je presvedčená o tom, že otec dieťaťa disponuje hotovosťou. Už počas manželstva vyberal úvery, ktoré potom refinancoval, aby získal hotovosť. Argumentovala, že ešte pred narodením O. (pred 18 rokmi), vybrali s otcom úver zo Z. Z. 40.000,-Eur, ktorý otec splácal po 180,-Eur mesačne. Úver by musel byť už dávno splatený, ak by ho otec neustále nerefancoval, aby získal hotovosť. Matka ozrejmla, že pracuje len na základe dohody, mesačne zarobí 200,-Eur, no v rovnakej výške dostane tringelty. Medzi jej pravidelné mesačné výdavky patrí úhrada inkasa 220,-Eur, internetu a TV 25,-Eur, životného poistenia v B. V. X. 50,-Eur, mobil 20,-Eur. Uživa osobné motorové vozidlo A. XXX Z. F. S. XXXX, zakúpeného pred 3 rokmi za kúpnu cenu 3.300,-Eur na meno matkinej sestry, ktoré bude splácať po 110,-Eur až do januára 2023. Po smrti svojich rodičov sa z podnájmu presťahovala do rodičovského domu. Spláca úver 100,-Eur mesačne, ktorý zobral otec (zomrel v Z. XXXX) za účelom výmeny okien a úver, ktorý zobrala jej matka po 20,-Eur; oba úvery pre spoločnosť V.. Syn navštevuje školu v O., cestuje vlakom zdarma. Z miesta bydliska na vlakovú stanicu cestuje ráno taxíkom za 2,50 Eur; ráno vstáva o 5:00 hod., o 6:30 hod. má vlak. O. sa lieči u pediatričky O. B., berie lieky na žalúdok, matka v lekárni doplácala 50,-Eur. O. má doporučené jesť veľa zeleniny, vlákniny, má rád pizzu, kupuje si jogurty. Finančne to matke nevychádza, podporujú ju súrodenci, tak brat ako aj sestra. Po príchode syna do jej domácnosti sa matke zvýšili i náklady na hygienu. Matka žije v dome so synom sama. S priateľom, ktorý jej predtým finančne vypomáhal, sa rozišla. Potvrdila, že otec uhradil O. zálohu na vodičský kurz vo výške 300,-Eur. Zároveň potvrdila, že otec zriadil O. účet v H., na ktorom mal 600,-Eur. Na tomto účte mal peniaze jednak od otca, ktorý mu tam za každú jednotku v škole poslal 10,-Eur a tiež peňažné dary od babky, matky a jej súrodencov (narodeniny, sviatky).

10. Otec vo svojej výpovedi na pojednávaniach potvrdil, že pracuje ako S. G. na turnusy; tri týždne je v zahraničí, týždeň doma. Maloletý O. zostával v domácnosti sám, dohliada na neho jeho plnoletý brat M., ktorý býva neďaleko. Otec po návrate z turnusu nakúpil zásoby. V byte sú dve mrazničky naplnené mäsom, ktoré má O. rád. Len za jedlo otec zaplatil do 300,-Eur mesačne. Vo väčších baleniach otec nakupoval hygienu, šampóny, zubné pasty, kefy, ktoré O. používal; v zahraničí kupoval prášky na pranie. Platí inkaso 250,-Eur mesačne. S O. mal dohodu, že ak ušetrí na spotrebe vody, tepla, elektriny, preplatok si rozdelia. Ozrejml, že oblečenie, vrátane obuvi si platil O. zo svojho účtu od októbra 2021. Otec mu zriadil účet v X., kde mal zostatok 400,-Eur a druhý účet v H. so zostatkom 480,-Eur. Na účtoch mal peniaze od otca, starých rodičov, peňažné dary z osláv, narodenín. Keď sa peniaze minuli, otec mu doplnil zostatok. Nabádal syna, aby si šetril na vodičské oprávnenie a stužkovú. Motivoval ho pri štúdiu, za jednotku mu poslal na účet 5,-Eur; syn si zlepšil prospech. Pokiaľ je v návrhu uvedená suma 70,-Eur, ktorú mu nechával v hotovosti, to bolo len vreckové na bežné výdavky. Otec spláca úver v A. Z. Z. po 355,12 Eur; tam má úver v celkovej výške 43.300,-Eur. V H. N. si zobral úver 18.000,-Eur, ktorý spláca po 289,82 Eur, ďalší úver z H. N. vo výške 12 000,-Eur, spláca po 157,59 Eur a ďalší úver z H. N.- hypotéku, ktorou refinancoval predchádzajúce úvery vo výške 52.225,-Eur, spláca po 294,46 Eur. Je vlastníkom osobného motorového vozidla T. O., F. S. XXXX. Pre staršieho syna M. otec zobral úver na auto vo výške 18.000,-Eur; auto stálo 14.500,-Eur, syn mu vrátil 12.200,-Eur. Synovi O. zaplatil v autoškole poplatok za vodičské oprávnenie vo výške 780,-Eur a správny poplatok 33,-Eur. Rovnako mu poslal výživné za mesiac marec 2022, od 15.03.2022 do 31.03.2022 vo výške 50,-Eur, za apríl 2022 vo

výške 100,-Eur, za máj 100,-Eur. Uhradil mu paušál na mobilný telefón P. vo výške 60,-Eur (3x po 20,-Eur). Žiadal preto na nedoplatok na výživnom započítať poplatok za vodičský kurz 780,-Eur + 33,-Eur správny poplatok na vodičský ako i zaplatené výživné 250,-Eur, spolu vo výške 1.123,-Eur. Poukázal i na to, že v spoločnej domácnosti s matkou a synom býva i synova priateľka.

XX. O. O., ktorý v priebehu konania dovŕšil plnoletosť a pripojil sa k návrhu matky, vo svojej účastníckej výpovedi na pojednávaní dňa 13.07.2022 ozrejmil, že od roku 2017 žil v domácnosti otca. Až do jeho nástupu na strednú školu býval s ním v byte i starší brat M., ktorý sa osamostatnil. O. zostal v byte sám. Otec odchádzal na turnusy na tri a viac týždňov, nechával mu 60,-Eur, nakúpil mäso do mrazničky. Otec mu zriadil účet v H. N., vo S. N. a v X. N.. Na účet v X. N. mu raz zaslal preplatok z vyúčtovania 400,-Eur s odporúčaním, aby si tie peniaze šetril, nechal ich na účte. Na účet v H. N. mu za každú jednotku poslal 5,-Eur. Na tento účet mu zasiela aktuálne aj výživné za marec, apríl a máj 2022. Tvrdil, že o účte vo S. N. informácie nemá. Nevie, či ho otec zrušil, kartu pri odchode nechal v byte. Ozrejmil, že otec mu na účet posielal peniaze, ktoré O. dostal darom od matky, príbuzných k narodeninám a sviatkom. O. odovzdal otcovi peňažné dary v hotovosti, otec mu v rovnakej hodnote poslal peniaze na jeho účet. Oblečenie a obuv si O. nakupoval sám. Jedenkrát mu otec kúpil zimnú bundu, jedny ponožky. Kúpil mu topánky, niekedy od O. zobral peniaze, inokedy nie. Suma 60,-Eur, ktorú mu otec nechával na mesačné potreby, nepostačovala ani na potraviny. O. otca požiadal o jej navýšenie, od januára 2022 mu otec nechával 100,-Eur, prestal posilať peniaze za jednotky. Od júna 2020 sa O. zblížil s matkou, ktorá mu prispievala finančnou hotovosťou, nakúpila potraviny. Peniaze mu dávala aj babka z otcovej strany, krstní rodičia a brat M.. Poprel tvrdenie otca, že by zo svojich účtov mohol vyberať peniaze napr. na jedlo a otec by mu to spätne doplnil. Ozrejmil, že z účtu si mohol uhradiť jedlo len vtedy, ak mu vopred na to dal otec súhlas. Stalo sa, že otec nebol doma aj sedem týždňov; príležitostne mu poslal 10,-Eur na nákup stravy. Potvrdil, že je študentom A. Š. P. D. Z. P. Š. P. V. Z. S. O., nastupuje do Š. F. Z domácnosti matky dochádza do školy bezplatne vlakom. Ráno na železničnú stanicu cestuje pre veľkú vzdialenosť taxíkom za 2,50 Eur. Zo stanice do školy chodí verejnou dopravou za 0,20 Eur. Pokiaľ vlak mešká, za taxi zaplatí 2,-Eurá. Zo školy na stanicu cestuje taxíkom na ktorý sa zložia štyria. Náklady na dopravu mesačne predstavujú 50,-Eur. Za internet mama platí 23,-Eur, notebook nemá. Telefón mu kúpil otec, mesačné platby po 20,-Eur platí otec. Má bežné náklady na drogériu, ošatenie, obuv. Máva problémy s trávením, matka mu kupovala lieky na žalúdok a N., t.j. vitamíny na vlasy a nechty za 200 tabliet doplácala 20,-Eur. Otec mu v máji 2022 za vodičský preukaz doplatil 780,-Eur a za kolok 33,-Eur. Náklady na ZRPŠ v škole predstavujú 20,-Eur, za pracovný zošit na nemecký jazyk zaplatil 16,-Eur, lacnejší zošit bol na anglický jazyk. Od septembra 2022 bude po splátkach uhrádzať náklady na stužkovú. Kvôli praxi je nútený kúpiť si biele nohavice, topánky, tričko; za zásteru platil 8,-Eur. Potvrdil, že náklady na drogériu znášal otec, on sám si príležitostne kúpil telový šampón. Súhlasil s tým, aby bola otcovi na nedoplatok na výživnom započítaná suma 1.123,-Eur, ako otec žiadal. Potvrdil, že v domácnosti matky sa s O. zdržiava jeho priateľka, ktorá má vlastný príjem, rodičia jej platenia výživné. O. poukázal na to, že úver, ktorý zobral otec na auto pre brata M., otec už mohol splatiť, nakoľko brat otcovi peniaze vrátil.

12. Z pripojeného spisu Okresného súdu Michalovce sp. zn. 23P/90/2017 súd zistil, že naposledy boli rodičovské práva a povinnosti k maloletému O. O., D. XX.XX.XXXX, upravené rozsudkom zo dňa 09.10.2018, č.k. 23P/90/2017-85, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bol maloletý O. zverený do osobnej starostlivosti otca. Matka sa zaviazala platiť mesačne na výživu maloletého O. sumu 100,-Eur k rukám otca vždy do 20. dňa tohto ktorého mesiaca vopred od právoplatnosti rozsudku. Týmto rozsudkom bol zmenený rozsudok Okresného súdu Michalovce č.k. 15P/387/2015-23 zo dňa 20.04.2016. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.11.2018.

13. Podľa predložených dokladov o platení inkasa, matka uhrádza za plyn a elektrinu 195,-Eur mesačne, za vodu 25,-Eur mesačne.

14. Podľa potvrdenia L. A. W. V. A., O., poplatok za kurz a získanie vodičského oprávnenia skupiny B je 780,-Eur, sumu 33,-Eur predstavuje správny poplatok za vykonanie záverečnej skúšky. O. O. je zaradený v kurze XXXX/XXXX/X pod matričným číslom XXXX/XXXX/X/XX.

15. Podľa predloženej Zmluvy o Ú. zo dňa XX.XX.XXXX, A. Z. Z. poskytla otcovi (ako dlžníkovi) a matke (ako spoludlžníčke) medziúver vo výške 44,300,-Eur s výškou mesačnej splátky 355,12 Eur s konečnou splatnosťou do 15.10.2028.

16. Podľa predloženej Zmluvy o poskytnutí Z. Ú. s poistením pre fyzické osoby č. XXXXXXXXXXXXX.XX.XXXX, H. N. poskytla dňa XX.XX.XXXX otcovi bezúčelový spotrebiteľský úver 18.000,-Eur, ktorý má otec splatiť v 84 mesačných splátkach po 289,82 Eur.

17. Z predloženej Zmluvy o poskytnutí Z. Ú. s poistením pre fyzické osoby č. XXXXXXXXXXXXX súd zistil, že H. N. poskytla otcovi dňa XX.XX.XXXX spotrebiteľský úver na splatenie nesplatených záväzkov dlžníka, vo zvyšnej časti bezúčelový úver vo výške 12.000,-Eur, ktorý má otec splatiť v 96 mesačných splátkach po 156,65 Eur.

18. Na základe Zmluvy o Ú. Z. Ú. D. N. č. XXXXXXXXXXXXX zabezpečeným záložným právom k nehnuteľnosti, uzatvorenej podľa zákona o úveroch na bývanie, H. N. poskytla otcovi úver vo výške 52.225,-Eur za účelom splatenia poskytnutého úveru s mesačnou výškou splátky 294,46 Eur, s počtom splátok XXX, s konečnou splatnosťou XX.XX.XXXX.

19. Z potvrdenia Z. P. Š. P. V. Z. S. O. súd zistil, že O. je žiakom L. V. H. študijného odboru C. V.. Podľa učebného plánu vykonáva odbornú prax 7 hodín týždenne na základe zmluvy medzi školou a strediskom praktického vyučovania. Za cvičné práce nie je finančne ohodnotený.

20. Z predložených výpisov z účtu súd zistil, že otec na výživu O. zaplatil dňa 22.03.2022 sumu 50,-Eur (uvedený účel platby - výživné za polovicu mesiaca 03/2022), dňa 22.04.2022 sumu 100,-Eur (účel - výživné za 04/2022) a dňa 20.05.2022 sumu 100,-Eur (účel - výživné za 05/2022).

21. Z potvrdenia zamestnávateľa otca, spoločnosti B.-H. L. Z..F..P., Z. a opisu jeho mzdových listov súd zistil, že priemerný mesačný čistý príjem otca za obdobie od 04/2021 do 05/2022, predstavuje 2.105,60 Eur vrátane diét a vreckového (11.876,52 čistý zárobok + 14.456,50 Eur diéty + 3.146,-Eur vreckové).

22. Z potvrdenia zamestnávateľa matky, O.. S. D., H. a opisu jej mzdových listov súd zistil, že matka pracuje u tohto zamestnávateľa ako Č. od 26.07.2021 na dobu neurčitú. Za obdobie od 26.07.2021 do 31.03.2022 jej priemerný mesačný čistý zárobok predstavoval 67,05 Eur.

23. Zo správy Z. A., A. H. súd zistil, že matke boli vyplatené nemocenské dávky za obdobie od 11/2021 do 02/2022 vo výške 350,80 Eur (za 11/2021 vo výške 53,-Eur, za 12/2021 vo výške 102,60 Eur, za 01/2022 vo výške 102,60 Eur a za 02/2022 vo výške 92,60 Eur).

24. V období od 01.01.2021 do 31.05.2021 bola matka zamestnaná na základe dohody o vykonaní práce v V. Y. G. s priemerným mesačným čistým zárobkom 175,60 Eur.

25. Zo správy Ú. A., Z. S. V. F. H. súd zistil, že matka bola naposledy vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 26.03.2019 do 05.05.2019. Nepoberá dávky v hmotnej núdzi.

26. Zo správy Ú. A., Z. S. V. F. O. súd zistil, že otec bol naposledy vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 27.10.2018 do 25.01.2020. Sú mu vyplácané prídavky na dieťa vo výške 25,88 Eur.

27. Podľa § 26 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

28. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, §25 a 26 sa použijú primerane.

29. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na

výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

30. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič, bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

31. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

32. Pri určení výživného podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

33. Pri určení výživného podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

34. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

35. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností rozhodnúť, je zmena pomerov. V každom prípade musí ísť o podstatnú zmenu trvalejšej povahy.

36. V prejednávanej veci bolo výsledkami vykonaného dokazovania preukázané, že hmotnoprávne podmienky pre zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu sú dané. Dňa 11.03.2022, sa v tom čase maloletý O. v dôsledku nezhôd s otcom presťahoval do domácnosti matky, kde doposiaľ žije, čo predstavuje podstatnú zmenu pomerov. Matka podala návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv dňa 15.03.2022, teda v čase, kedy bol O. maloletý, plnoletosť nadobudol až dňom XX.XX.XXXX. Súd môže spätne upraviť práva a povinnosti rodičov k deťom, ak zosúladuje stav faktický so stavom právnym (rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 25CoP/10/2020 zo dňa 06.05.2020). V prejednávanej veci bol maloletý rozsudkom Okresného súdu Michalovce zo dňa 09.10.2018, č.k. 23P/90/2017-85, zverený do výchovy otca. Matka sa zaviazala platiť na jeho výživu sumu 100,-Eur mesačne. Za obdobie od 15.03.2022 do 24.06.2022 (deň predchádzajúci dovŕšeniu plnoletosti), Súd preto v tom čase maloletého O. zveril do osobnej starostlivosti matky, vo výchove ktorej sa O. v tomto období aj fakticky nachádzal. Nakoľko došlo k zmene výchovného prostredia, došlo i k zmene pôvodného rozsudku, aby súd zosúladil faktický stav so stavom právnym. Otec voči zmene výchovného prostredia nenamietal, z jeho vyjadrení je zrejmé, že názor t.č. už plnoletého syna O. v celom rozsahu akceptuje.

37. Matka zobrala návrh na zverenie t.č. už plnoletého syna O. za obdobie od 25.06.2022 do budúca, teda po dovŕšení jeho plnoletosti späť a v tejto časti žiadala konanie zastaviť.

38. Podľa § 29 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie v tejto časti zastaví. Súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať. Súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

39. Ak vezme účastník konania svoj návrh na začatie konania späť, ide o procesný úkon voči súdu, ktorým prejavuje vôľu, aby sa nekonalo a o veci meritórne nerozhodovalo (R 54/1992). Súd v zmysle citovaných zákonných ustanovení, vzhľadom na dispozitívny úkon matky, so súhlasom plnoletého syna a otca, konanie zastavil.

40. Tretím výrokom rozsudku súd uložil otcovi povinnosť platiť výživné od 15.03.2022, t.j. odo dňa podania návrhu) do budúca, vždy do 20. dňa v mesiaci.

41. Pod pojmom výživné je treba rozumieť výživu vo vlastnom slova zmysle, hmotné potreby, ako šatstvo, obuv, náklady na bývanie, potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania, rozvojom záujmov dieťaťa, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, teda v súhrne všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, ak nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku prípadných zdravotných problémov, finančne náročnej kultúrnej, záujmovej či športovej aktivity, nadštandardného vzdelávania, alebo iných okolností. Základné potreby dieťaťa nie je potrebné dokazovať, tie sú súdu známe z jeho praxe.

42. Súd zdôrazňuje, že obaja rodičia majú voči svojim deťom zákonnú vyživovaciu povinnosť a jej plnenie je prvoradou povinnosťou rodičov, pričom vyživovacia povinnosť má niekoľko foriem. Môže byť plnená formou osobnej starostlivosti, prípadne starostlivosti o domácnosť podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, formou poskytovania vecných plnení napr. bývania, stravovania a formou platenia výživného ako peňažného príspevku na uhrádzanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určí súd, rešpektujúc zákonné kritéria schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine) povinného rodiča.

43. Mieru životnej úrovne rodičov súd zisťoval nielen výškou ich príjmu, ale aj výškou mesačných nákladov rodičov súhrne cez jednotlivé položky, nakoľko smerodajnou môže byť výška tých položiek, ktoré nie sú pre život nevyhnutné a ktoré signalizujú prebytok finančných prostriedkov (napr. účty za mobilný telefón, internet, poisťky, sporenie a pod.).

44. Súd pri určovaní výšky výživného vychádzal z odôvodnených potrieb dieťaťa, ako aj z možností a schopností na strane otca, ako povinného rodiča. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu, t.č. už plnoletého O. sumou 500,-Eur mesačne. Otec je zamestnaný ako S. G. v spoločnosti B.-H. L. Z..F.P., Z. s priemerným čistým príjmom vo výške 2.105,60 Eur mesačne a to vrátane diét a vreckového (ročne 11.876,52 čistý zárobok + 14.456,50 Eur diéty + 3.146,-Eur vreckové). Zo svojho príjmu otec uhrádza úvery; výška mesačnej splátky predstavuje všetkých úverov súhrne predstavuje podľa vyčíslenia otca v jeho písomnom vyjadrení 1.278,-Eur. Platí inkaso 250,- Eur, mobil 73,55 Eur, stravu 200,-Eur, ošatenie a hygienu 50,-Eur mesačne. Platí daň, odvoz odpadu, poisťku za byt a svoju životnú poisťku 50,-Eur, životnú poisťku pre seba a O. 42,-Eur.

45. Matka vyčísliła potreby syna, ktoré doplnil po dovŕšení plnoletosti aj samotný O. a ktoré pozostávajú z nákladov na cestovné do školy vo výške 50,-Eur mesačne, na mobilný telefón 20,-Eur (doposiaľ platil otec), hygiena 60,-Eur, ošatenie 50,-Eur, nákup pracovných zošitov 32,-Eur (2x 16,-Eur) ročne, ZRPŠ 20,-Eur ročne, ošatenie na prax (biele nohavice, topánky, tričko; zástera). Medzi nevyhnutné výdavky O. je treba pripočítať i alikvotnú časť nákladov na bývanie 220,-Eur elektrina a plyn a 25,-Eur televízia, internet, stravu 350,-Eur z čoho na výdavky O. možno započítať 1/3, keďže v dome okrem O. a jeho matky žije O. priateľka (nebolo sporné). Výšku toho ktorého výdavku otec nerozporoval, keďže sám uvádzal, že na výživu O. minul mesačne 300,-Eur na nákup potravín, mimo toho mu nechával 100,-Eur na bežné výdavky a v zahraničí kupoval drogériu (prášky, pasty, kefy a pod.). Nad rámec výdavkov plnoletého O., ktoré mal v domácnosti otca mimo cestovných nákladov do školy pribudli výdavky za liek N. - vitamíny na vlasy a nechty 200 tabliet za 20,-Eur. Od septembra 2022 O. pribudne poplatok na stužkovú, ktorú sumu však súd nemohol zohľadniť, nakoľko nemožno prihliadať na výdavky, ktoré vzniknú až v budúcnosti. Ostatné výdavky uvádzané plnoletým synom a jeho matkou súd hodnotí za akceptovateľné, rovnako i výdavok na stravu, nakoľko ide o dospelého muža, u ktorého príjem stravy môže byť pomer vysoký.

46. Súd pri určení výšky výživného vychádzal nielen z odôvodnených potrieb plnoletého syna, ale aj z majetkových pomerov povinného rodiča a jeho príjmu. Príjem otca presahuje sumu 2.100,-Eur mesačne. Súd tiež zohľadnil odôvodnené výdavky otca v súvislosti s jeho bývaním stravou a cestovaním, ktorých opodstatnenosť mal súd dostatočne preukázanú listinnými dôkazmi predloženými otcom, jeho výpismi z účtu.

47. Pokiaľ ide o určenie výšky výživného, súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu O. sumou 500,-Eur mesačne, ktorá suma zodpovedá potrebám t.č. už plnoletého O., ktorý študuje na Z. P. Š. P. V. Z. S. O. v študijnom odbore C. V.. Ide o sumu, ktorú na výživu dieťaťa otec podľa jeho vlastného vyjadrenia vynakladal aj v čase, kedy dieťa žilo v jeho domácnosti (300,-Eur strava, 100,-Eur vreckové, drogeria kupovaná v zahraničí, ošatenie, obuv). O finančných možnostiach otca napovedá i sám fakt, že bol schopný uhradiť O. autoškolu 780,-Eur + správny poplatok 33,-Eur, zobrať a splácať pôžičku pre už plnoletého syna M. vo výške 18.000,-Eur. Súd uložil otcovi prispievať na výživu marca počnúc od 15.03.2022, t.j. odo dňa podania návrhu.

48. Pokiaľ otec argumentoval tým, že matka platila na výživu v tom čase maloletého O. len 100,-Eur, v tejto súvislosti súd uvádza, že v čase uzavretia rodičovskej dohody na Okresnom súde v Michalovciach, tamjší súd prihliadal na možnosti a schopnosti na strane matky, ako povinného rodiča i na vek a potreby dieťaťa. V tom čase bol maloletý O. žiakom X. F. R. Š. S. O., matka bola zamestnaná s priemerným zárobkom 230,-Eur mesačne. Súd tieto skutočnosti zohľadnil pri schvaľovaní rodičovskej dohody. Výživné, ku ktorému sa matka zaviazala, predstavovalo 43% jej čistého mesačného príjmu.

49. Ani ďalšia argumentácia otca, ktorý poukazoval na množstvo úverov ktoré spláca nemôže obstať. Aj keď otec preukázateľne čerpal pôžičky, ktoré spláca podľa jeho vlastného prepočtu v súčasnosti spolu vo výške 1.278,-Eur mesačne, nič to nemení na tom, že pri takom úverom zaťažení musí mať otec zabezpečený zdroj, ktorý mu umožní realizovať dohodnuté splátky. V opačnom prípade na seba zobrať neprimerané majetkové riziká a tak sa môže podľa názoru súdu správať len taká osoba, ktorá nemá vyživovaciu povinnosť. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že pokiaľ otec dokáže splácať úvery v mesačných splátkach po 1.278,-Eur, vrátane pôžičky pre plnoletého syna M.Á., ktorý pracuje ako A. S., suma 500,-Eur výživného pre 18-ročného syna, ho nemôže finančne zruinovať. Tu je na mieste zdôrazniť, že výživné má prednosť pred splátkami úverov.

50. Nedoplatok otca na výživnom za obdobie od 15.03.2022 do 31.05.2021 predstavuje sumu 1.274,21 Eur, ktorá pozostáva z nároku plnoletého syna na výživné za mesiac 03/2022 vo výške 274,21 Eur, t.j. za 17 dní v mesiaci 03/2022 (17 x 500/31dni), za mesiac 04/2022 vo výške 500,-Eur, za mesiac 05/2022 vo výške 500,-Eur). Otec za obdobie od 15.03.2022 do 31.05.2022 zaplatil na výživu O. sumu 250,-Eur a to dňa 22.03.2022 sumu 50,-Eur, dňa 22.04.2022 sumu 100,-Eur a dňa 20.05.2022 sumu 100,-Eur, ktoré žiadal započítať. Zároveň žiadal započítať poplatok za autoškolu 780,-Eur + správny poplatok 33,-Eur a uhradený paušálny poplatok za telefón P. v celkovej výške 60,-Eur za mesiace marce, apríl a máj 2022 - 20,-Eur/á mesiac. Plnoletý O. so započítaním sumy uhradenej otcom za mesiace marec 2022 až máj 2022 v celkovej výške 1.123,-Eur na nedoplatok na výživnom súhlasil, nemal žiadne námietky. Z dlžnej sumy výživného súd na žiadosť otca, so súhlasom oprávnenej osoby, odpočítal platby, ktoré otec za rozhodné obdobie svojmu synovi, ako oprávnenej osobe, uhradil. Nedoplatok vo výške 151,21 Eur (1.274,21 € - 1.123,-€), uložil otcovi povinnosť zaplatiť v zmysle § 232 ods. 3 CSP, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

51. Keďže O. O. nadobudol počas konania plnoletosť, zameškané výživné za obdobie maloletosti a za obdobie od nadobudnutia plnoletosti, celkovo v sume 151,21 Eur uložil povinnému rodičovi uhradiť k jeho rukám do 3 dní od právoplatnosti rozsudku v zmysle Uznesenia najvyššieho súdu SR 5Cdo 78/2009, podľa ktorého plnenie dávok výživného, ktoré sa stali splatnými počas nepĺnoletosti dieťaťa, rovnako ako aj výživné, ktoré sa stalo splatným po nadobudnutí plnoletosti, uloží súd povinnej osobe - otcovi dieťaťa zaplatiť priamo plnoletému dieťaťu, rovnako ako aj nedoplatky výživného za čas pred nadobudnutím plnoletosti.

52. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia proti ktorému smeruje na Okresnom súde Trebišove v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie podľa § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 ods. 1, § 376 CMP).